

LIMITACIJE CIJENA U TRGOVIŠTU KRAPINA U XVII. STOLJEĆU

PRICE LIMITATIONS IN KRAPINA, THE 17TH CENTURY MARKETPLACE

Domagoj ČIČKO

Odsjek za povijest
Filozofski fakultet Sveučilišta u
Zagrebu, student diplomskog studija
Ivana Lučića 3
10000 Zagreb
domagoj.cicko@gmail.com

Primljeno/Received: 13. 11. 2016.
Prihvaćeno/Accepted: 16. 12. 2016.
Stručni članak
Professional paper
UDK/UDC: 338.2(497.5Krapina)"16"
338.5(497.5Krapina)"16"

SAŽETAK

Svrha je ovog rada objavljivanje izvorne građe – odredbi o limitacijama cijena u trgovištu Krapina u 17. st., uz navođenje kratkog popratnog komentara o istraživačkim mogućnostima temeljem te vrste izvora, te površne analize kretanja cijena u desetak godina. Prvenstvena je namjera objavljivanja ove vrste građe učiniti ju dostupnom zainteresiranim istraživačima i ukazati na potencijale ekonomskohistorijskih istraživanja u ranonovovjekovnom razdoblju, budući da kretanja cijena mogu biti jedan od indikatora gospodarskih procesa i tokova na širem prostoru. A upravo 17. st., kao najslabije istraženo predstavlja iznimno važno razdoblje s ekonomske perspektive, kao prijelaz iz razdoblja obilježenog inflacijom cijena i refeudalizacijom u doba prosvijećenog apsolutizma i državnih gospodarskih doktrina merkantilizma i fiziokratizma.

Ključne riječi: Krapina, 17. st., trgovište, cijene, sajmovi, ekonomska historija, trgovina, gospodarski tokovi

Key words: Krapina, 17th century, marketplace, prices, fairs, economic history, trade, economic flows

UVOD¹

Istražujući krapinsku prošlost 17. st. naišao sam na posebno rijetku i vrijednu vrstu izvora – odredbe o cijenama na godišnjim sajmovima u trgovištu. Stoga je svrha ovog rada objavljivanje dijela izvornih dokumenata, »Krapinskih zapisnika«², koji, dajući sliku života u trgovištu Krapina od 1574. do 1699. godine, među ostalim raznovrsnim obavijestima pružaju i uvid u kretanje cijena nekih roba na godišnjim sajmovima u trgovištu. S obzirom da se u hrvatskoj historiografiji izvori objavljuju razmjerno rijetko, ovaj rad predstavlja maleni doprinos tom pomalo zanemarenom segmentu historijskog rada te će zasigurno olakšati posao svim istraživačima 17. st., a napose onima koji se bave istraživanjem cijena u sklopu ekonomske historije.

Iako se na prvi pogled može činiti da su mogućnosti korištenja ove vrste izvora prilično ograničene, u kombinaciji s drugim izvorima one mogu postati gotovo nepregledne. Uz istraživanje krapinskih sajmova i kretanja cijena na njima, na što limitacije o cijenama primarno usmjeravaju, u slučaju dostupnosti sličnih izvora za sajmove u okolnim mjestima bilo bi moguće provesti i komparativnu analizu o kretanju cijena i ponudi proizvoda na sajmovima na manjem, odnosno većem prostoru te ustanoviti sličnosti i ra-

¹ Rad je nastao kao dio aktivnosti ranonovovjekovne radionice »Ad fontes« Centra za komparativnohistorijske i interkulturalne studije Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te u sklopu nastave iz ekonomske historije na Odsjeku za povijest, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

² »Krapinski zapisnici,« Nacionalna i sveučilišna knjižnica, R-3340, sv. 3.

zlike među njima i u slučaju postojanja razlika u cijenama za iste proizvode u istom razdoblju analizirati uzroke takvog stanja. Također, uz dostupnost komparativnog materijala moglo bi se istražiti i eventualno postojanje vanjskog utjecaja na formiranje cijena u Krapini. Nadalje, u kombinaciji s podacima o nadnicama odredbe cijena mogu poslužiti za izgradnju slike o troškovima života i životnom standardu u gradskim naseljima. Isto tako, temeljem računa o prodaji mogla bi se analizirati i zarada od sajмова kao i količina prodane robe, a time neposredno i struktura agrarne proizvodnje. Praćenje cijena moglo bi se kombinirati i s ekohistorijskom analizom, pri čemu bi se, uz korištenje drugačijih vrsta izvora, mogao proučavati i utjecaj klimatskih i meteoroloških prilika na oblikovanje cijena. S pravnog aspekta bilo bi korisno istražiti pitanje poštivanja spomenutih odredaba i koliko se budno pazilo na eventualna kršenja, što bi posredno pokazalo kakva je bila uloga službenih propisa u gospodarstvu. Svakako, najznačajnije bi bilo, u kombinaciji sa serijalnim podacima za duže razdoblje, analizirati dugoročno kretanje cijena i životnih troškova na širem području te dobivene rezultate potom usporediti s istraživanjima dostupnim za širi europski prostor, i pri tom utvrditi postojanje sličnosti i razlika u ekonomskim tokovima. Također, prilikom usporedbe s cijenama u slobodnim kraljevskim gradovima i na vlastelinstvima mogle bi se istražiti i razlike na ekonomskom polju s obzirom na različiti pravni položaj.

TRANSKRIPT ODREDBI O CIJENAMA IZ »KRAPINSKIH ZAPISNIKA«

Zabilježene limitacije odnose se na razdoblje od deset godina (1668. – 1678.) uz naknadni unos za 1695. godinu. Međutim, cijene nisu bile određivane za svaki sajam (ili to nije bilo uneseno u zapisnike, odnosno moguće je također da su se neki zapisi zagubili), a ukupno su u Krapini bila četiri godišnja sajma - prilikom blagdana sv. Florijana 4. V., sv. Ladislava 27. VI., sv. Mihaela 29. IX. te na blagdan sv. Martina 11. XI. Odredbe o cijenama sačuvane u »Krapinskim zapisnicima« u nastavku se navode u izvornom obliku, uz kratku popratnu analizu.

10. r

Anno d[omi]ni 1668. Proclamatum est. tempore Nundiarum S. Mich[aeli] Archangeli.

Namostuvanye kazozeve koy zkoym pogodil onako neka obztoy.

Psenicza lepa po ozamnayzth grosy, koy lagodnesa po pethnadezte.

Wzenye musko po zedem grosi, a senzko po pet po polsezth.

Zob po peth grosy.

Ers po dvanyzth grosy.

11. r

Anno d[omi]ni 1668. Die Nundinar[um] S. Martini Ep[isco]pi. Proclamatum est in oppido Crapina unanimi Conclusione Judicis Jurator[um] et totius Co[m]muni[t]atis dicti oppidi:

Prezvanaye lepa psenicza metrett: d 80

Ers lepa d 48

Zmez d 40

Zob d 20

Haydina d 28

Wzenye musko d 32

Senzko d 28

kade goderse drase nayde dabi prodavaloze salczmeztry ymayu nato ymayu pazyty.

Sitek daze yma merity pry prangeru Skavczy prikomez nayde kastigaze obnahaya.

18. r

Denuntiatio Nundinar[um] 1669. S. Floriani Estimat[us]:

Psenicza lepa daze prezava po Rf 1

Ers d 50

Wzenye musko d 28

Zenzko wzenye d 24

20. r

Denuntiatio Nundinar[um] pro foesto S. Ladyzlay Regis in anno d[omi]ni 1669. Sub Judicat[i]one] Prudens et Circumspect[us] Jacobi Poliak.

Prozavaze psenicza lepa	f d 80
Ers	f d 50
Zob	f d 20
Haydina	f d 40
Vzenye musko	f d 28
Zenzko	f d 24

24. v

Denuntiatio nundinar[um] S. Michael[i] Archan[ge]li Anni 1669. Varior[um] Gener[at]us]. Coram me Judice Jacobo Poliak et Praesen[tibus] Jurator[um] oppidi Crapina. Proclamatum est:

Lepa psenicza	po ozamnadezte grosy
Ers lepa	per d 50
Zob lepa	per d 20
Zmes	per d 40
Wzenye musko	per d 28
Senzko wzenye	per d 24
Malo wzenye paztirichko	per d 20
Ztaro namostuvanye	per d 40
Novo namostuvanye	per d 50

36. r

Anno 1670. Proclamatum est Sub Judicat[i]one] Prudens Nico[laus] Terdenich pro Nundinis S. Martini Ep[iscop]i et confesor[um] estimat[us]:

Psenicza lepa	po raniskom
Ers	d 50
Zmez	d 40
Vino koye bolse d 4 vilis d 3	
Zob	d 20
Wzenie musko dobro	d 24
Wzenie senzko	d 20

48. r

Anno do[mi]ni 1672. Denuntiatio Proclamata est in Nundinis S. Michaeli Archan[ge]li in oppido Crapina, Sub Judicat[i]one] Prudens et Circumspect[us] Mart[inus] Kallechak votu unanimi Jurator[um] ceterumq[ue] Civium dicti oppidi. Frumentum.

Psenicza lepa	po sezthnadezte grosev
Ers lepa	po d 40
Prozo	po d 32
Wzenye musko	d 24
Wzenye senzko	d 20

48. v

Anno d[omi]ni 1672. Denuntiatio Proclamata est in Nundinis S. Martini Ep[iscop]i in oppido Crapina Sub Judicat[i]one] Prudens Mart[inus] Kallechak, votu unanimi votu Jrator[um] et totius Co[mmuni]t[at]is.

Psenicza lepa po	grosi 18
Ers	d 40
Zmes	d 40
Vzenie musko	d 24
Senzko	d 20

54. v

Anno d[omi]ni 1673. Denuntiatio Proclamata est in Nundinis S. Martini Ep[isco]pi in oppido Crapina Sub Judicat[i]one Prudens et Circumspect[us] Mart[inus] Kallechak Judicis, votu unanimi Jurator[um] et Co[m]muni[t]a[t]is.

Psenicza lepa	gros 18
Ers	gros 12
Zmez	gros 40 ³
Zob	gros 5
Wzenie musko	gros 6
Wzenie musko ⁴	gros 5

64. r

(1674.) Proclamatio Nundinar[um] in Festo S. Michaelis Archangeli

Psenicza koiaie lepa	Rski 1
koiaie lagodna po	grosi 18
Hers	grosi 15
Mosth	d 3
Vuzenie musko po	grosi 6
Vuzenie senzko po	gros 5

koize naide da drasse bude prodaval ali kupuval bisasen bude.

65. r

1674. Proclamatae Sunt Nundinae pro Festo S. Martini

Psenicza po	Rski 1 d 20
akoze znaide koibi drasse plachal da bude bissasen plachal.	
Hers koia lepa bude po	Rski 1
Zmez po	grosi 15
Musko vuzenie po	grosi 6
Senzko po	grosi 5

73. r

1675

Nundinae Sancti Mich[ae]lis Archangeli Proclamatae Sunt

Psenicza lepa po	gr 23
Hers lepa po	g 15
Vuzenie musko po	g 5
Senzko vuzenie po	g 4

74. r

(1675.) Nundinae S. Martini proclamatae

Namostovanie kakoze koy pogodi

Psenicza koia lepa po fl	1
Hers koiaie lepa po gros	20
Zob koiaie lepa po gr	6
Vzenie musko po gr	5 d 2
Senzko po g	5

81. r

Anno D[omi]ni 1676.

Die 2 Septembris Nundinae proclamatae per Judicem et Juratos totius oppidi Crapina.

Psenicza po	d 80
Hers	d 60

³ Cijena je najvjerojatnije izražena u denarima, a ne grošima jer predstavlja preveliko odstupanje od uobičajne cijene, a i po takvom bi bila viša od cijene pšenice kao najskuplje žitarice.

⁴ Vjerojatno trebalo pisati senzko (žensko).

Zmez	d 36
Zob	d 20
Musko vuzenie	d 20
Senzko	d 16
Paztirchko ⁵ po	d 12
Most koie dobar po	d 4
koie lagodnei po	d 3

Zuprot ovomu kakoie gore dokoniano koi drasse bude plachal da bude plachal bisagha flor 2
82. r

(1676.) Nundinae proclamatae S. Martini

Dobro vino po grosu lagodno po d 3

Vuzenie musko	d 20
Senzko	d 16
Paztirichko	d 12
Potplati muski	d 8
Psenicza lepa	d 80
Zob	d 20
Hers	d 64
Haidina	d 40

91. r

(1677.) Nundine Proclamate Pro Festo S. Michaelis Archangeli

Psenicza	Renens 1
Ers	d 60
Zob	d 20
Musko vzenye	d 20
Senzko vzenie	d 16
Most	d 4
Lagodnei	d 3

101. r

Eodem Anno 1678 die 1. Octobris In Domo Com[munitat]i Civili Coram supra scripto Iudice et
Juratis Assessoribus Dokonianoie y proclamatum po obichayu ovoga letta:

Namostuvanie kakozeie sto pogodil

Vino ztaro dobro po	d 4
Most illiti vino ovoga letta koie nai bolie	d 4
Ad nundinas S Mich Archang	
Psenicza	d 72
Ers po	d 48
Zmez	d 40
Vzenye dobro fino musko	d 24
Senzko	d 16

167. r

Denuntiatio Nundinarum S. Michaelis Archangeli Anni 1695 Varior[um] Gener[atus] Coram me
Iudice Paulo Verhovecz et Praesen[tibu]s Juratorum oppidi Crapina proclamatum est.

Lepa psenicza	Rf 1 ex gr 15
Hers	Rf 1 gr 10
Zob	gr 6
Zmez	Rf 1
Vzenie musko	gr 10

⁵ Najvjerojatnije vzenie malo paztirichko, kao u prethodnim zapisima.

Senzko vzenie	gr 8
Malo vzenie	gr 5
Ztaro namostuvanie	Rf 1 gr 10
Novo namostuvanie	gr 10

ANALIZA KRETANJA CIJENA

Iz spomenutih cijena može se vidjeti koji su bili glavni proizvodi kojima se trgovalo na sajmovima i kako su se kretale njihove cijene. Na krapinskim sajmovima prodavali su se samo poljoprivredni proizvodi – pšenica, raž, zob, zmesz (možda mješavina žitarica), proso, heljda (hajdina), vino i mošt te vzenie (možda neka vrsta domaće životinje budući da se u Krapinskim zapisnicima navodi »Eodem Anno ad Nundinus S. Ladizlai Coram Iudice Martino Kallechiak et omnibus Iuratis Assezoribus proclamatum est da pusthize naprauliau vzenie po 5 groszi koieie dobro teletinu na vaghu kakoie y peruo.«⁶ Za sve proizvode bile su određivane cijene po kojima su se prodavali, osim za namostuvanje (mošt) za koje je ponekad bilo dozvoljeno da se prodaje bez određene cijene, odnosno »kako se tko pogodi«.

Svi proizvodi ne javljaju se u odredbama o svim sajmovima. Stalno su zastupljeni pšenica, raž i vzenie, dok su zmesz i zob relativno često prisutni. Ostale robe su rjeđe. Stoga će ovdje biti analizirana kretanja upravo tih roba, budući da postoje podaci temeljem kojih se to može napraviti, za razliku od ostalih proizvoda. Cijena pšenice uglavnom je stagnirala od 1668. do 1670. te je iznosila 80 denara (ne zna se za koju količinu budući da nisu bile navedene mjere u kojima su se proizvodi prodavali). 1672. cijena joj je osjetno pala na 60 denara, da bi nastavila kontinuirano rasti do 1675. godine do 100 denara (uz manji pad o Miholju te godine na 92 denara). Nakon toga joj se cijena ponovno spustila na 80 denara i zadržala se na toj razini do 1677., a godinu kasnije došlo je do novog pada na 72 denara. Do 1695. zatim nema zapisanih kretanja cijena pa se ono ne može pratiti, samo se može konstatirati da je te godine cijena pšenice iznosila 140 denara, što je osjetno povećanje u odnosu na posljednju zabilježenu cijenu. No, ne može se utvrditi je li rast cijena bio postepen ili nagao.

Slično je bilo kretanje cijena raži, koje je pratilo oscilacije cijena pšenice. I njoj je cijena stagnirala 1668. – 1670. na 48 denara, nakon čega je uslijedio pad 1672. na 40 denara i potom kontinuirani rast do 1675. do 80 denara (također uz kratki pad o Miholju te godine na 60 denara). Nakon toga joj se cijena ustalila na 60 denara do 1677. i potom pala na 48 denara sljedeće godine. 1695. cijena joj je porasla na 120 denara.

Cijena vzenia imala je prilično neovisan tijek kretanja. Ono se u zapisnicima spominje kao muško i žensko (ponegdje i kao malo) te je stalno prisutna razlika u cijeni između muškog i ženskog vzenia – prvo je redovito bilo skuplje za 9 do 33%, iako pretežno za 20%. Cijena tog proizvoda ustalila se 1669. godine na 28 denara za muško i 24 za žensko, da bi 1672. pala na 24 za muško i 20 za žensko. Na toj se razini zadržala do 1675. godine kada je pala na iznos od 20 za muško i 16 za žensko te je stagnirala (uz manje povećanje o Martinju te godine) do 1678. kada se povećala samo cijena muškog vzenia na 24 denara. 1695. vzenie se prodavalo po 40 denara za muško i 32 za žensko.

Cijena zobi stagnirala je u gotovo cijelom proučavanom razdoblju te je iznosila 20 denara. Jedina povećanja prisutna su o Martinju 1675. te 1695. godine i tada se zob prodavala po 24 denara. Slično je bilo i kretanje cijene zmesa (odnosno mješavine žitarica) koja se prodavala po 40 denara. Oscilacije se javljaju o Martinju 1674. (60 denara), Miholju 1676. (36 denara) i 1695. (80 denara).

Iz iznesenih kretanja cijena moguće je zaključiti da su cijene raži i pšenice bile međuovisne te su oscilacije cijena jedne žitarice pratile oscilacije cijena druge. Na sličan su se način kretale i cijene zobi i zmesa. Nadalje, cijene vzenia kretale su se neovisno, a razlika između muškog i ženskog bila je konstantno prisutna.

Cijene vina, mošta i namoštuvanja javljaju se rjeđe te se temeljem njih ne mogu odrediti kretanja kao za prethodne namirnice. Vino se uglavnom prodavalo kao i mošt – po cijeni od 4 denara za bolje, a 3 za

⁶ »Krapinski zapisnici,« Nacionalna i sveučilišna knjižnica, R-3340, sv. 3, fol. 61v.

lošije (jedina iznimka bila je cijena mošta o Miholju 1674. kada se sav prodavao za 3 denara). Što se tiče namoštivanja, teško je odrediti samo značenje pojma, iako je očito da ima nekakve veze s moštom. Još je nejasnije kada se pogledaju dvije cijene koje su za njega dostupne (u ostalim slučajevima stoji da se prodaje »kako se tko pogodi«) – o Miholju 1669. se staro prodaje za 40 denara, a novo za 50, a 1695. staro za 130, a novo za 40. Također, upitno je na što se točno odnose pridjevi staro i novo ako je u pitanju mošt.

Osim navedenih namirnica, na dva se mjesta još javlja poztirchko (vjerojatno malo vzenie, kao što stoji uz taj naziv na jednom mjestu) koje se prodaje po 12 denara i potplati muški (možda seljački) što bi bili donovi, koji se prodaju za 8 denara.

Prema jednom zapisu za sajam o blagdanu sv. Martina 1668. godine navodi se da se pšenica prodaje za »metrett«, što bi moglo označavati mjernu jedinicu za koju je izražena cijena pšenice, a onda i svih vrsta žitarica, budući da kretanja cijena nisu drastično odskakala što bi označavalo promjenu mjere. Međutim, metreta može značiti i vagan, koji je prema požunskom sustavu izvorno obuhvaćao 62, 48 l, no češće se računao na 59, 98 l. Također, naziv se može odnositi na malu drevenku, koja je prema zaključku Hrvatskog sabora iz 1657. godine obuhvaćala 33, 33 l, dok je prema novom zaključku od sljedeće godine iznosila 66, 64 l.⁷

Usporedbom pojedinih cijena može se dobiti predodžba o tome koliko su se cijene razlikovale od mjesta do mjesta, a moglo bi se i zaključiti u kojim se mjerama pojedina roba prodavala u Krapina. Tako primjerice 1673. se u Varaždinu drevenka (33, 3 l ili 66, 44 l) raži prodavala po 56 denara, a u Krapini se raž te godine prodavala po 48 denara, pa bi se možda moglo zaključiti da je u pitanju bila ista mjera, te da su se sve žitarice u Krapini prodavale na drevenke. Međutim, 1680. u Varaždinu se drevenka pšenice prodavala po 133 denara, dok je u Krapini cijena pšenice dvije godine ranije iznosila 72 denara. No, s obzirom na dvogodišnji razmak to ne mora upućivati ni na što. Međutim, sličan je odnos vidljiv usporedi li se cijena heljde u Varaždinu 1679. (100 denara) i Krapini 1676. (40 denara). Nadalje, cijena kvarte (84, 6 l) pšenice u Vrbovcu i Rakovcu 1672. iznosila je 160 denara, a u Krapini se pšenica prodavala po 64, odnosno 72 denara. Iste je godine drevenka pšenice u Međimurju koštala 28 denara, Božjakovini 32, Ozlju, Ribniku, Bosiljevu i Severinu 40. Raž se 1669. prodavala po 30 denara za vagan (u Krapini 50 denara), a 1672. po 21 – 30 denara za drevenku (Krapina 40). Zob se iste godine prodavala za 13 – 14 denara za drevenku (Krapina 1671. i 1673. 20). Ukoliko bi se prihvatila pretpostavka da su se žitarice prodavale na drevenke, tada bi razlike s drugim mjestima bile prevelike. Moglo bi se možda pretpostaviti da su se u Krapini žitarice prodavale na male drevenke veličine 40 požunskih holbi (33, 34 l) što bi odgovaralo velikoj razlici u cijeni pšenice u Varaždinu 1680. (133 d za drevenku) i Krapini 1678. (72 denara), ili razlici u cijeni heljde u Varaždinu 1679. (100 denara za drevenku) i Krapini 1676. (40 denara), odnosno razlici u cijeni kvarte pšenice u Vrbovcu i Rakovcu 1672. (160 denara) i Krapini iste godine (64 i 72 denara). Valja zaključiti da se usporedbom cijena s ostalim mjestima ne može pouzdano utvrditi koje su mjere bile u upotrebi u Krapini jer su razlike u cijenama nepravilne, te nije dostupno dovoljno cijena za detaljniju kvantitativnu analizu, a i iz podataka za ostala mjesta vidljivo je da su razlike za istu mjeru pojedine žitarice bile značajne iste godine.⁸

ZAKLJUČAK

U globalu se može ustvrditi da su cijene proizvoda u Krapini uglavnom oscilirale od 1669. do 1678. uz manje padove i poraste, dok je 1695. godine bio primjetan osjetan rast cijena svih roba. Kako nema podataka za ranija razdoblja ne može se točno utvrditi da li je taj rast cijena bio nagao ili postupan te u kakvoj je vezi s Bečkim ratom (1683. – 1699.), iako se može pretpostaviti da je on imao utjecaja na kretanje cijena. Ova površna analiza može poslužiti kao osnova za kompleksniju studiju o kretanju ci-

⁷ HERKOV Zlatko, »Stare varaždinske mjere«, *Ljetopis* 73 (1966), 296, 311 – 314.

⁸ Cijene preuzete iz: HORVAT Rudolf, *Povijest trgovine, obrta i industrije u Hrvatskoj* (Zagreb: AGM, Hrvatska gospodarska komora, 1994), 18 – 19, te ADAMČEK Josip, *Agrarni odnosi u Hrvatskoj od sredine XV. do kraja XVII. stoljeća* (Zagreb: Sveučilišna naklada Liber, JAZU, Sveučilište u Zagrebu – Centar za povijesne znanosti Odjel za hrvatsku povijest, 1980), 759 – 760.

jena u drugoj polovici 17. st., kao i za ostale vrste istraživanja navedene u uvodnom dijelu. Pri tome bi bilo nužno istražiti postojanje sličnih vrsta izvora te to kombinirati i s drugim vrstama izvora različite tematike i provenijencije (računi trgovaca, cehova, gradova, vlastelinstava i sl.). Takvo istraživanje nužno podrazumijeva komparativni i makrohistorijski pristup, a uz očiti doprinos ekonomskoj historiji, može se primijeniti i u socijalnoj historiji, historijskoj antropologiji i ekohistoriji. Navedene istraživačke mogućnosti zahtijevaju opsežno istraživanje te mnogo vremena, te je stoga upitno koliko će uspjeti realizirati u radu o Krapini u 17. st., no možda objavljivanje ovog izvora potakne interes kod drugih istraživača te se pokaže od pomoći u njihovom radu.

LITERATURA

1. »Krapinski zapisnici.« Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu. R-3340, sv. 3.
2. Literatura:
3. ADAMČEK, Josip. *Agrarni odnosi u Hrvatskoj od sredine XV. do kraja XVII. stoljeća*. Zagreb: Sveučilišna naklada Liber, JAZU, Sveučilište u Zagrebu – Centar za povijesne znanosti Odjel za hrvatsku povijest, 1980.
4. HERKOV, Zlatko. »Stare varaždinske mjere (s osobitim osvrtom na njihov položaj u okviru staroga hrvatskog i srednjoevropskog sustava mjera).« *Ljetopis* 73 (1966): 295 – 331.
5. HORVAT, Rudolf. *Povijest trgovine, obrta i industrije u Hrvatskoj*. Zagreb: AGM, Hrvatska gospodarska komora, 1994.

SUMMARY

The purpose of this paper is publication of the original material - the provisions on limitations of prices in the marketplace Krapina in the 17th century, with a short accompanying commentary on the research possibilities of these types of sources, and a superficial analysis of price movements in the decade. The primary purpose of posting this kind of material is to make it available to interested researchers and indicate the economic-historic potential of research into the early modern period, as price movements can be an indicator of economic processes and trends in the wider area. It is the 17th century, the least explored one that represents an extremely important period from an economic perspective, as a transition from an inflation-marked period and refederalization during the era of enlightened absolutism and state economic doctrine of mercantilism and physiocracy.

Ekonomska i ekohistorija
Economic- and Ecohistory

Časopis za gospodarsku povijest i povijest okoliša

Journal for Economic History and Environmental History

Teme broja / Topics

Iz povijesti ekoliša Istre
From environmental history of Istria

Iz gospodarske povijesti Hrvatske
From economic history of Croatia

Volumen XII / Broj 12
Zagreb - Samobor 2016
ISSN 1845-5867
UDK 33 + 9 + 504.3

Nakladnici / Publishers:

Društvo za hrvatsku ekonomsku povijest i ekohistoriju
Society for Croatian Economic History and Environmental History
Ivana Lučića 3, HR - 10000 Zagreb
tel.: +385/1/4092-148, fax: +385/1/4092-879
sites.google.com/site/ekoekohist/

Izdavačka kuća Meridijani
p.p. 132, 10430 Samobor
tel.: 01/33-62-367, faks: 01/33-60-321
e-mail: meridijani@meridijani.com
www.meridijani.com

Glavni i odgovorni urednik / Editor-in-chief:

Hrvoje Petrić
Paul Hirt (guest editor)

Uredništvo / Editorial Staff:

Dragutin Feletar, Željko Holjevac, Mira Kolar-Dimitrijević, Dubravka Mlinarić, Nenad Moačanin,
Hrvoje Petrić, Drago Roksanđić, Mirela Slukan Altić, Ivica Šute

Međunarodno uredničko vijeće / International Editorial Board:

Drago Roksanđić - president/predsjednik (Zagreb), Daniel Barić (Le Havre-Pariz, Francuska), Slaven Bertoša (Pula), Zrinka Blažević (Zagreb), Tatjana Buklijaš (Auckland, New Zealand), Goran Đurđević (Požega), Josip Faričić (Zadar), Borna Fürst Bjeliš (Zagreb), Boris Golec (Ljubljana, Slovenija), Hrvoje Gračanin (Zagreb), Paul Hirt (Tempe, SAD), Andrej Hozjan (Maribor, Slovenija), Halil Inalcik (Ankara, Turska), Egidio Ivetic (Padova, Italija), Silvije Jerčinović (Križevci), Karl Kaser (Graz, Austrija), Isao Koshimura (Tokio, Japan), Marino Manin (Zagreb), Christof Mauch (München, Njemačka), Kristina Milković (Zagreb), Ivan Mirnik (Zagreb), Mirjana Morosini Dominick (Washington D.C., SAD), Géza Pálffy (Budimpešta, Mađarska), Daniel Patafta (Zagreb), Hrvoje Petrić (Zagreb), Lajos Rácz (Szeged, Mađarska), Gordan Ravančić (Zagreb), Marko Šarić (Zagreb), Mladen Tomorad (Zagreb), Jaroslav Vencalek (Ostrava, Češka), Milan Vrbanus (Slavonski Brod, Zagreb), Frank Zelko (Burlington, VT, SAD), Zlata Živaković Kerže (Osijek), Ivana Žebec Šilj (Zagreb)

UDK oznake članaka / Article's UDC markups:

Ivica Zvonar

Prijelom / Layout:

Saša Bogadi

Za nakladnike / Journal directors:

Petra Somek, Hrvoje Petrić

ISSN 1849-0190 (Online)

ISSN 1845-5867 (Tisak)

Tisak / Print by:

Bogadigrafika, Koprivnica 2016 .

Adresa uredništva / Mailing addresses:

Hrvoje Petrić (editor/urednik)
Odsjek za povijest, Filozofski fakultet
Ivana Lučića 3, HR-10000 Zagreb
e-mail: hrvoje.petric@ffzg.hr
ili Vinka Vošickog 5, HR-48000 Koprivnica

Tiskano uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH i Koprivničko-križevačke županije

Print supported by Ministry of science, education and sport of Republic of Croatia and Koprivnica-Križevci county /

Na naslovnici / Cover:

Put Istarskog razvoda (foto: Slaven Bertoša)

Ekonomsku i ekohistoriju referiraju:

CAB Abstracts

HISTORICAL ABSTRACTS, ABC CLIO Library, Santa Barbara, California, USA

AMERICA: HISTORY AND LIFE, Washington, USA

JOURNAL OF ECONOMIC LITERATURE (JEL), Pittsburgh, USA

CENTRAL AND EASTERN ONLINE LIBRARY, Frankfurt am Main, Deutschland

ECONLIT - AMERICAN ECONOMIC ASSOCIATION, Nashville, USA